

Innovatief businessmodel van collectief beheer en bestuur

Haalbaarheidsstudie nieuw businessmodel voor 4 bedrijfstextielproducten

HET PROJECT IN HET KORT

Centexbel, het kennis- en innovatiecentrum voor de textielindustrie, wil met het project Meritex een **diepgaand onderzoek** voeren naar de **haalbaarheid** van een **nieuw circulair businessmodel**, in dit geval toegespitst op 4 veelgebruikte bedrijfstextielproducten.

In tegenstelling tot de klassieke lineaire waardeketen, waar elke schakel zijn eigen activiteiten en voordelen optimaliseert, ligt de nadruk binnen het circulaire model op het **gemeenschappelijk beheer en bestuur van de waardeketen**. Dit betekent dat **alle actoren** binnen de keten **directe verantwoordelijkheid** delen voor de finale producten, dat ze alle **kosten** van alle levensfasen van het product **collectief dragen** en dat ze ook allen samen beslissen over alle aspecten die de waarde van het product beïnvloeden (bijvoorbeeld design, onderhoud en levensduur, hergebruik van afgedankte artikelen, gerecycleerde materialen ...).

Dit collectief en integraal beheer zorgt ervoor dat alle partners zullen **streven naar maximaal waardebehoud** van de ingezette materialen en producten gedurende de volledige levensduur, inclusief de afdankingsfase. En dat zal **leiden tot een duurzamere maatschappij** op economisch, ecologisch en sociaal vlak.

Hoewel dit model **theoretisch volledig gerechtvaardigd** lijkt, ziet het er in ons actuele economische bestek nog vreemd uit. Collectief ondernemen roept bij veel bedrijven nog negatieve beelden op, en brengt ook heel wat belemmeringen aan de oppervlakte. Een diepgaand vooronderzoek naar de haalbaarheid van dit model is noodzakelijk.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2017-35
 Looptijd: 12/2017 tot 6/2019
 Subsidiebedrag: € 16.000

Een project van:
 Centexbel

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

1

Het project gaf de mogelijkheid om de **samenwerking tussen bedrijven in kaart te brengen** waar op termijn de traditionele lineaire ketens kunnen worden vervangen door circulaire ketens.

2

Via dit onderzoek konden we het **belang van circulaire economie** concreet maken, door aan te tonen dat niet enkel economische elementen, maar **ook de ecologische en sociale aspecten** mee de Total Cost of Ownership van een product bepalen.

3

In deze studie werden alle aspecten van dit nieuwe businessmodel **diepgaand besproken** voor een **welbepaald, concreet textielproduct**. Dat maakte de **specifieke uitdagingen** en problemen rond circulariteit en duurzaamheid een stuk **duidelijker en concreter**.

4

We groepeerden de **grootste uitdagingen** van dit nieuwe model in **vier thema's**: economisch (o.a. onduidelijkheid over inkomsten, kosten ...), juridisch (nog geen wettelijk kader), technisch (vb. duurzaamheid aantonen) en praktisch (o.a. de verschillende mindsets van partners).

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

1

Een model van collectief beheer en bestuur van de waardeketen **ligt nog moeilijk**. Bedrijven vrezen o.a. hun identiteit te verliezen, of hun greep om zaken te veranderen. Wel is iedereen akkoord dat textielproductie duurzamer moet en gerecycleerde materialen niet enkel interessant, maar noodzakelijk zijn.

2

Momenteel **ontbreekt** er nog een **wettelijk kader** om zo'n ketensamenwerking uit te bouwen. Zo botsen we op veel uitdagingen rond wettelijke productverantwoordelijkheid, intellectuele eigendom en afvalwetgeving.

3

Een belangrijke opportuniteit ligt in het **opzetten van een duidelijk Europees wettelijk kader** om de **ecologische en sociale kosten** te integreren in de prijsstelling van producten en diensten. Bijkomend kan **financiering of subsidiering** zeker ook aanzetten tot verduurzaming.

4

Het collectief beheer en bestuur van waardeketens vraagt om een **nauwe, duidelijke en transparante samenwerking** tussen alle verschillende partners. Alle actoren moeten dynamisch meespelen en er moeten duidelijke afspraken bestaan over de financiële, wettelijke en praktische aspecten.

WAT BRENGT **DE TOEKOMST?**